

Jubileji

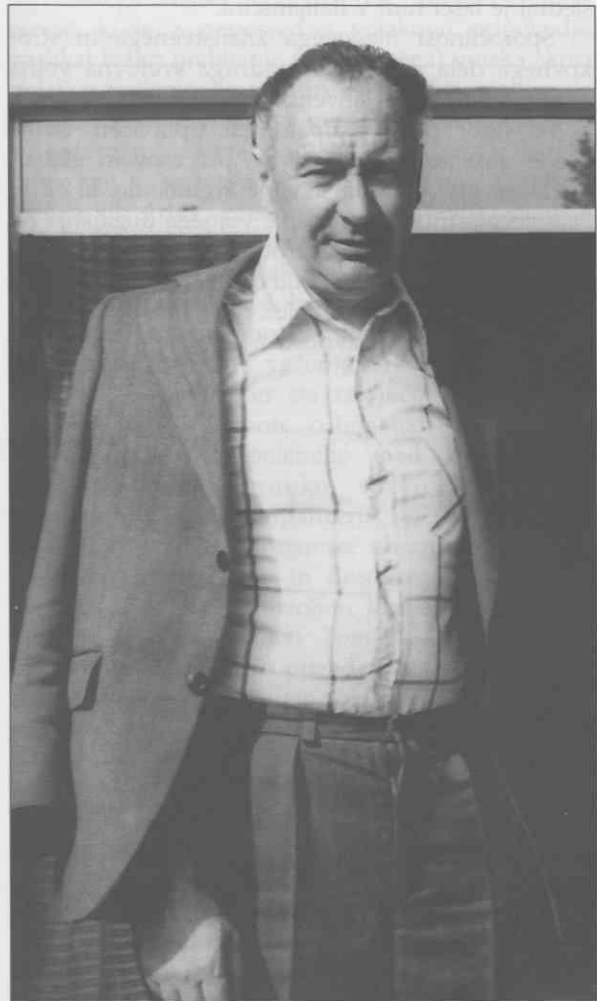

Profesor dr. Tone Ferenc 70-letnik

Prof. dr. Tone Ferenc, upokojeni znanstveni in arhivski svetnik Inštituta za novejšo zgodovino ter redni profesor na zgodovinskem oddelku Filozofske fakultete v Ljubljani, se je rodil na Miklavžev dan leta 1927 v pokrajini vinogradniških klopotcev in mlinov na vodo, v Prlekiji, natančneje v Veržeju. Pravijo, da je od tam izšlo mnogo slovenskih razumnikov, ki jih karakterizirajo posebna prleška trma, vztrajnost, delavnost a tudi radoživost v njenem žlahtnem pomenu. Tudi naš jubilarant v tem ni izjema. Sam dodaja, da sta mu bila takorekoč v zibel poležena dva bogata darova: vedeželjnost in ljubezen do glasbe (in s tem vedrina); prvega mu je poklonil oče, drugega mati, sestra skladatelja Slavka Osterca. Obe nagnjenji sta njegovi stalni spremljevalki, ki sta mu na sicer asketski poti zgodovinarja raziskovalca, spreminjali trdo delo v svojevrstno pesem.

Potem, ko se je odločil zapustiti rodno kmečko okolje in leta 1956 končal študij zgodovine na ljubljanski Filozofski fakulteti, se je zapisal proučevanju obdobja druge svetovne vojne na Slovenskem. Takoj po diplomi se je zaposlil kot arhivist v Muzeju narodne osvoboditve v Ljubljani in od vsega začetka poglobljajal prepričanje, kako je za zgodovinarja pomembno široko poznavanje arhivskega gradiva. Temu prepričanju je ostal zvest do danes in si pridobil sloves najtemeljitejšega poznavalca domačih in tujih arhivov. Ker ga je globoko zanimala sporočilnost virov, je hkrati uresničeval svoje raziskovalne ambicije, za kar so se mu odprle širše možnosti z zaposlitvijo v takratnem Inštitutu za zgodovino delavskega gibanja leta 1959, kjer je z nekaj več kot triletno prekinitvijo ostal do upokojitve leta 1997.

Zavzeta in po rezultatih izjemno bogata raziskovalna prizadevanja uvrščajo dr. Toneta Ferenca v vrh slovenskega zgodovinopisja. Njegova bibliografija šteje blizu 700 enot, od tega več kot dvajset samostojnih ali soavtorskih knjig in okoli 150 razprav. Raziskoval je teme splošnoslovenskega in tudi širšega, pokrajinskega in lokalnega značaja ter upošteval celotni slovenski etnični prostor.

Predmet raziskav dr. Toneta Ferenca so predvsem okupacijski sistemi v Sloveniji ter osvobodilni boj z vojaškega, političnega in oblastnega vidika. Med njegovimi deli naj omenimo samo v Beogradu leta 1965 obranjeno doktorsko disertacijo "Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941 - 1945", tri knjige "Ljudska oblast na Slovenskem 1941 - 1945" in "Kapitulacija Italije in narodnoosvobodilna borba v Sloveniji jeseni 1943". Kot neumoren zagovornik in praktik sintagme "dokumenti naj govore!" je posvetil mnogo energije objavljanju in skrbnemu komentiranju dokumentov; sodeloval je v uredništvih temeljnih edicij

